

KUSZTA

KOSZTA JÓZSEF (1861-1949)**Tengerpart, 1912 körül**

Olaj, vászon, 30,5x40,5 cm

Jelezve jobbra lent: Koszta J.

Kezdő ár: 2 200 000 Ft / 7 333 EUR

Becsérték: 3 000 000 – 5 000 000 Ft

Estimated value: 10 000–16 667 EUR

AUKCIONÁLVA ÉS REPRODUKÁLVA:

- BÁV 36. árverés. 140. tétel

FELTEHETŐLEG KIÁLLÍTVA:

- Koszta József Kossuth-díjas festőművész gyűjteményes kiállítása. Múcsarnok, Budapest, 1948. október 28. – november 2. katalógus: 40.

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA:

- Az impresszionizmus sodrában. Magyar festészet 1830–1920. Kogart Ház, Budapest, 2009. április 3. – augusztus 2. katalógus: 131.

KOSZTA JÓZSEF ÉS AZ IMPRESSZIONIZMUS

Koszta József rendkívül markáns, egyedi hangnemmél bíró oeuvre-jében ritka gyöngyszemként bukkan fel a *Tengerpart* című alkotás. Ez a mű bizonyítja, hogy a mester, ha rövid időre is, de részben felhagyott az egész életművét meghatározó – és ennek köszönhetően logikus, a korábbi tanulságokat felhasználó – festői törekvésekkel. Ez a festmény lényegében egy par excellence impresszionista alkotás, mely rendkívül ritka a kosztai életműben. A *Tengerparthoz* hasonló remek, nemcsak alkotójuk bravúros festészeti tudását dicsérik, de üde színteljait az életműveknek, és dokumentumként is szolgálnak a művészi életutak állomásairól.

A szegénysorból induló, székelly ifjú pályája kezdetén a nagybányai plein-air festészettel ismerkedett, majd római, párizsi, belgiumi, hollandiai tanulmányútjait követően, a szolnoki művésztelepen is dolgozott. A nagybányai művészekhez, Hollósy tanítványaihoz hasonlóan, Koszta Bastien-Lepage festészetét tartotta kiválónak, és követendő példának a szabad ég alatti festésben. Az impresszionizmust, vagy a párizsi Fauve-ok munkáit vad, szeszélyes és gyorsan elillanó modern művészeti irányzatoknak látta. Koszta „*Perlrott Csaba szerint Renoirt és Manet-t nemigen kedvelte, Matisse-t pedig ingerülten szidta*” – írja Bényi László Kosztáról szóló monográfiájában¹. Ennek ellenére, 1910 végén, az elnyert Röck-díj segítségével Párizsba, majd északabbra, a tengerhez utazik.

Ezeknek az utazásoknak és tapasztalatoknak köszönhető a *Tengerpart* című kép, és Koszta sajátos festői nyelvezetének létrejötte. Koszta színkezelése továbbra is mérsékelt, de vásznát ezúttal vibrálóan könnyed, világos reflexekkel gazdagítja. Ybl Ervin szerint Koszta művészete ekkor, ha öntudatlanul is, a Fauve-ok, különösen Rouault és a lángoló színvilágú Vlaminck közelébe jut. „*A színek melegek, bársonyosak, a körvonalak puhák... Koszta ennek a világnak a hangulatát látta meg tarkán, vonzóan - amilyen; de konok tudatossággal minden témába belecsempészte saját világának színeit, formáit, ízeit, s azok súlyosan, mellbevágóan kondulnak ki.*”²

Hársfalvi Magdolna

¹ Bényi László: Koszta József. Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata, Budapest, 1959, 29.² I.m.: 29

Koszta József: Tenger, 1906 körül, magántulajdon

